

Zákon o rychlejší a snazší výstavbě solárních a větrných elektráren míří do dalšího čtení

3.6.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Návrh zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie v prvním čtení podpořila Poslanecká sněmovna. Cílem nového zákona, který připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem pro místní rozvoj, je výrazně zjednodušit a urychlit povolovací procesy pro výstavbu fotovoltaických a větrných elektráren v České republice.

„Jde o další krok k tomu, aby se Česká republika přiblížila modernímu a efektivnímu povolování obnovitelných zdrojů. Vznik akceleračních oblastí umožní rychlejší rozvoj obnovitelných zdrojů a poskytne stabilní podmínky pro investory. Půjde o lokality, které mají vysoký potenciál generovat elektřinu s minimálním negativním dopadem na životní prostředí. Díky tomu budeme mít více energie z obnovitelných zdrojů a můžeme tak přispět ke snížení výdajů za elektřinu pro české domácnosti a firmy,“ říká ministr průmyslu a obchodu Lukáš Vlček.

Klíčovou novinkou legislativy je zavedení tzv. akceleračních oblastí – vymezených území, kde budou projekty obnovitelných zdrojů energie schvalovány ve zjednodušeném režimu. Tyto zóny budou vytvářeny na třech úrovních – místní, nadmístní a celostátní – a umožní rychlejší výstavbu nejen samotných výroben elektřiny, ale i související infrastruktury, jako jsou připojení k energetické síti, úložiště energie nebo opatření na ochranu životního prostředí.

Vymezení těchto oblastí bude předcházet komplexní posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA), biologických aspektů a dalších veřejných zájmů. Projekty, které splní podmínky v rámci akceleračních oblastí, nebudou muset procházet standardním procesem EIA, čímž se výrazně zkrátí doba přípravy.

„Česká republika potřebuje snižovat emise skleníkových plynů a zvyšovat svoji energetickou nezávislost. Proto je naším cílem rozvíjet mimo jiné využití obnovitelných zdrojů energie. Akcelerační zóny pomohou zjednodušit a urychlit výstavbu větrných a solárních elektráren na předem vytipovaných lokalitách, kde nehrozí negativní dopady na životní prostředí ani například na bezpečnostní zájmy státu. Veškerá výstavba však bude probíhat pouze po dohodě s místní samosprávou, která navíc díky novele zákona získá podíl z výnosů za vyrobenou elektřinu z větrných elektráren,“ uvádí ministr životního prostředí Petr Hladík s tím, že Ministerstvo životního prostředí v souvislosti se zákonem finalizuje konkrétní mapové podklady, na jejichž základě pak kraje a obce mohou vymezit na svém území samotné akcelerační zóny.

Návrh zákona rovněž zavádí tzv. fikci souhlasu u menších projektů fotovoltaických elektráren do 100 kW – pokud příslušné úřady nerozhodnou v zákonem stanovené lhůtě, bude projekt automaticky považován za povolený.

„Zákon nově zavádí pevné a nepřekročitelné lhůty pro povolování menších fotovoltaických elektráren do 100 kW. Pokud úřady v daném termínu nerozhodnou, bude se projekt automaticky považovat za schválený. Výraznou změnou je také to, že územní plány, zásady územního rozvoje či rozvojové plány budou jasně vymezovat oblasti vhodné pro výstavbu zařízení na využívání OZE. Pro tyto lokality pak budou platit zjednodušené postupy v rámci povolovacích procesů u stavebních úřadů. Považujeme to za další krok k tomu, abychom zdůraznili, jak klíčové je pro Českou republiku podporovat čisté a udržitelné zdroje energie, a to nejen kvůli ochraně životního prostředí, ale i jako krok směrem k větší

*energetické soběstačnosti,” uvedl **ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk.***

Součástí návrhu je i nový poplatek z výroby elektřiny z větrných elektráren ve výši 50 korun za vyrobenou MWh. Většina výnosu z tohoto poplatku poputuje přímo do rozpočtů dotčených obcí, čímž se posílí spolupráce mezi investory a místními komunitami.

Zákon zároveň zajišťuje transpozici revidované evropské směrnice o podpoře využívání obnovitelných zdrojů z roku 2023. Česká republika se díky této legislativě řadí mezi nejaktivnější členské státy EU v oblasti zjednodušení povolovacích procesů pro rozvoj OZE.

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/zakon-o-rychlejsi-a-snazsi-vystavbe>